

NEPSI LĪGUMA ROKASGRĀMATA

PAR NEPSI

NEPSI — Eiropas Silīcija dioksīda tīklu 2005. gadā nodibināja sociālie partneri, kas pārstāv dažādu nozaru grupu (Eiropas tirdzniecības asociācijas kopā ar Eiropas Industriālo nozaru arodbiedrību), lai risinātu problēmas saistībā ar arodekspozīciju attiecībā uz ielpojamo kristālisko silīcija dioksīdu (RCS).

Pēc ilgām, vairāk nekā viena gada ilgām sarunām sociālie partneri parakstīja līgumu, kura mērķis ir aizsargāt darbiniekus no ielpojamā kristāliskā silīcija dioksīda iedarbības.

Ar 19 tirdzniecības asociāciju starpniecību NEPSI pārstāv vairāk nekā 2 000 000 cilvēku, kas strādā silīcija dioksīda izmantošanas nozarēs.

KAS IR NEPSI LĪGUMS?

Kā pirmais daudznozaru sociālā dialoga līgums, kas parakstīts Eiropas komisāra klātbūtnē, NEPSI līgumam par darbinieku veselības aizsardzību, pareizi apstrādājot un izmantojot kristālisko silīcija dioksīdu un produktus, kas to satur, ir trīs galvenie mērķi. Tie ir:

- 1** Aizsargāt darbinieku un citu personu, kas darba vietā ir pakļauti RCS iedarbībai no materiāliem/produktiem/izejvielām, kas satur kristālisku silīcija dioksīdu, veselību
- 2** Darba vietā samazināt ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda iedarbību, piemērojot labo praksi
- 3** RCS iespējamo ietekmi uz veselību un NEPSI labo praksi, lai veicinātu darbinieku un citu personu, kuras darbavietā ir pakļautas RCS iedarbībai, veselības aizsardzību.

Pēc veiksmīgas vairāk nekā desmit gadus RCS iedarbības līmeņu pazemināšanas darba vietā NEPSI līgums ir atzīts par patiesu apliecinājumu sociālajam dialogam ES līmenī.

Līgums ietver procedūras un norādījumus, kas attiecas uz dažādām nozarēm, lai, piemērojot labo praksi, samazinātu RCS iedarbību darba vietā. Labā prakse nepieļauj novērs vai mazina ar RCS saistītos arrodveselības riskus. NEPSI vadlīniju materiālu mērķis arī ir pavairot zināšanas par ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda iespējamo ietekmi uz veselību.

Līguma stūrakmens ir riska novērtēšanas procedūra, lai noteiktu iespējamo RCS iedarbību darba vietā. Procedūra ir jāveic regulāri, lai noteiktu kādi pasākumi vai labā prakse ir jāpiemēro, ja nepieciešams, un nodrošinātu pastāvīgus uzlabojumus.

Nodarbinātības un sociālo lietu komisāre Marianna Teisenas kundze liguma desmitajā gadadienā izcēla NEPSI līgumu.

“ ir pelnījis uzslavu sakarā ar to, ka, izplatot labo praksi, kuru darba devēji ir aktīvi izmantojuši, ir pazeminājis iedarbības līmeni. Un tas ir palīdzējis vairot zināšanas par RCS ietekmi uz veselību. Būtībā tas ir papildinājis un turpina papildināt Eiropas tiesību aktus darba ņēmēju aizsardzības jomā. Robežvērtību noteikšana, izmantojot ES tiesību aktus, ir nozīmīga darba ņēmēju veselības aizsardzībai. Taču vienīgi īstenošanas un izpildes kvalitāte uz vietas [...] noteiks dzīvību glābšanu. Šeit mēs redzam augšupējās pieejas patieso vērtību, kas ir veicinājusi NEPSI panākumus. ”

Nodarbinātības un sociālo
lietu komisāre
Marianna Teisenas kundze

NEPSI GALVENIE DARBĪBAS RĀDĪTĀJI (KPI)

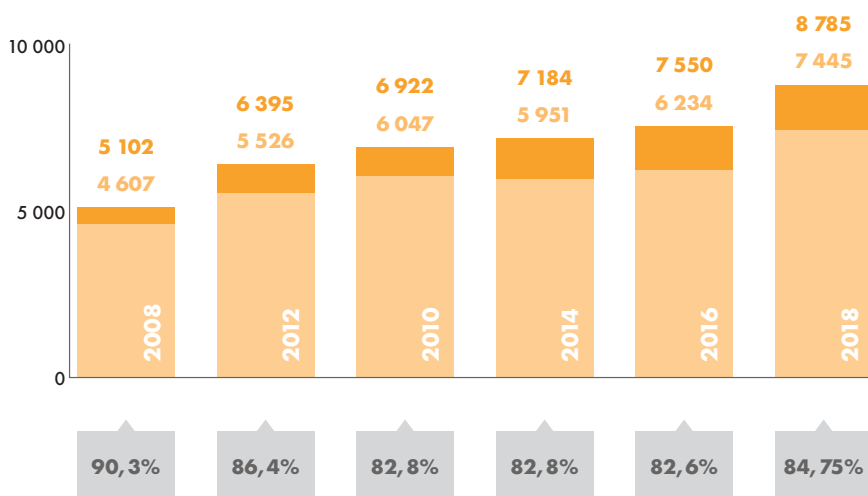
Visi NEPSI līguma parakstītāji — ieguves, stikla, keramikas, lietuvju rūpniecība un būvmateriālu, tostarp cementa, javas un betona ražotāji, apņemas reizi divos gados ziņot par NEPSI galvenajiem darbības rādītājiem (KPI). Mācību mērķis ir apkopot datus par darba ņēmēju pakļaušanu RCS iedarbībai. Rezultātiem ir būtiska nozīme, lai norādītu uz darbinieku veselības aizsardzības statusu attiecībā uz iedarbības riska pārvaldību, veselības uzraudzību, darbinieku apmācību un labu praksi uz vietas.

Ir vairāki KPI un saistītie statistikas dati, kas palīdz pārraudzīt ar rādītājiem saistīto veikspēju. Tālāk esošajās infografikās parādīts progress no 2008. līdz 2018. gadam.

- 1. Vietņu skaits** ir kopējais individuālo darba vietu, kuras aptver NEPSI parakstījušās asociācijas, skaits.
- 2. Ziņoto vietņu skaits** ir atsevišķu NEPSI asociāciju, kuras ir iesniegušas KPI pārskatu, biedru darba vietu skaits.
- 3. Ziņoto vietņu %** parāda to vietņu, kuras ir iesniegušas KPI pārskatu, skaitu procentos no kopējā darba vietu skaita.

1. KOPĒJAIS VIETŅU SKAITS

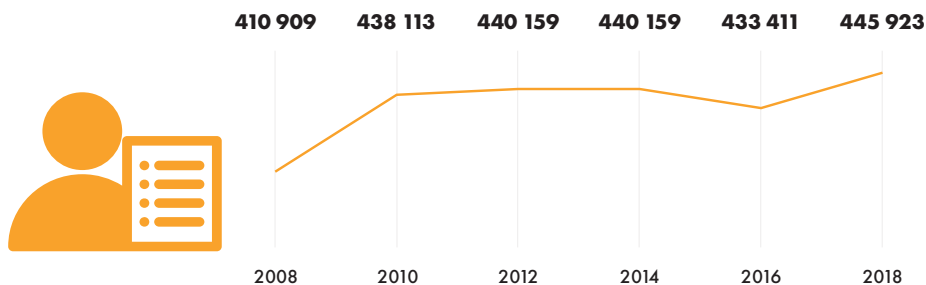
2. ZIŅOTO VIETŅU SKAITS

3. ZIŅOTO VIETŅU %

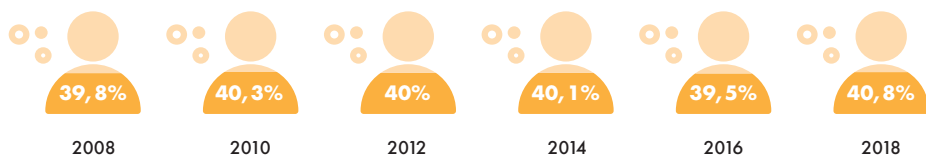
- 4. Ziņoto darbinieku skaits** ir kopējais individuālo darbinieku, kuri ir iesnieguši KPI ziņojumu, skaits darba vietās.

4. ZIŅOTO DARBINIEKU SKAITS

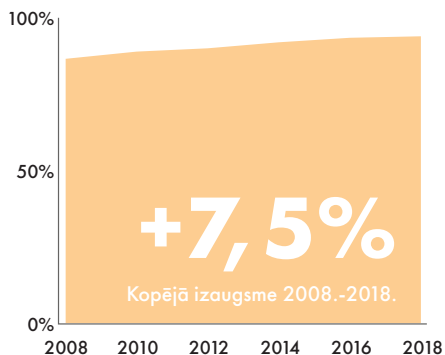
- 5. Darbinieku, kas potenciāli pakļauti RCS iedarbībai,** % rāda atsevišķu darbinieku, kuri savā darba vietā ir pakļauti ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda iedarbībai, procentuālo daļu, salīdzinot ar kopējo darbinieku skaitu. Tas atspoguļo faktu, ka daži darbinieki, pildot savus pienākumus, var nebūt tieši pakļauti RCS iedarbībai.

5. DARBINIEKI, KAS, PILDOT SAVUS PIENĀKUMUS, IR PAKĻAUTI RCS IEDARBĪBAI ■

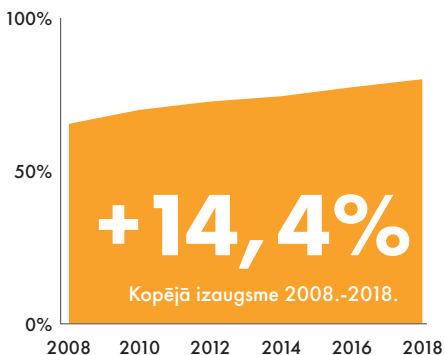
6. Riska novērtējumā iekļautais % rāda to darbinieku, kuri ir potenciāli pakļauti RCS iedarbībai un uz kuriem attiecas darba riska novērtējums viņu objektā, procentuālo daļu.

6. DARBINIEKI, UZ KURIEM ATTIECAS RISKA NOVĒRTĒJUMS

7. Iedarbības uzraudzībā iekļautais % rāda to darbinieku, kuri ir potenciāli pakļauti RCS iedarbībai un strādā vietā, kurā tiek veikta RCS iedarbības uzraudzība, procentuālo daļu.

7. DARBINIEKI, UZ KURIEM ATTIECAS IEDARBĪBAS UZRAUDZĪBA

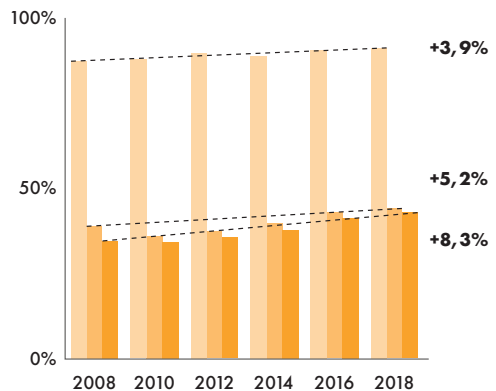

- 8. Vispārējā veselības uzraudzībā iekļautais %** rāda darbinieku procentuālo daļu, kuri ir potenciāli pakļauti RCS iedarbībai un kam ir pieejama kaut kāda veida veselības uzraudzība (ne īpaši attiecībā uz silikozi).
- 9. %, kam nepieciešama veselības uzraudzība attiecībā uz silikozi** rāda darbinieku, kas potenciāli pakļauti RCS iedarbībai, kuri ir iesaistīti paaugstināta riska profesijās un, kam jāstrādā, izmantojot speciālu veselības uzraudzību attiecībā uz silikozi, skaitu. Šiem darbiniekiem ir pieejamas regulāras veselības pārbaudes.
- 10. Silikozes veselības uzraudzības protokolā iekļautais %** rāda procentuālo daļu no visiem RCS iedarbībai pakļautajiem darbiniekiem, uz kuriem attiecas silikozes uzraudzības protokols (ieskaitot tos, kuriem jāstrādā īpašā uzraudzībā, un pārējos, kas tajā iekļauti brīvprātīgi).

8. DARBINIEKI, UZ KURIEM ATTIECAS VISPĀRĒJĀ VESELĪBAS UZRAUDZĪBA

9. DARBINIEKI, KAM NEPIECIEŠAMA VESELĪBAS UZRAUDZĪBA ATTIECĪBĀ UZ SILIKOZI

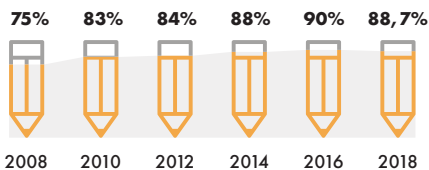
10. DARBINIEKI, UZ KURIEM ATTIECAS VESELĪBAS UZRAUDZĪBAS PROTOKOLS ATTIECĪBĀ UZ SILIKOZI

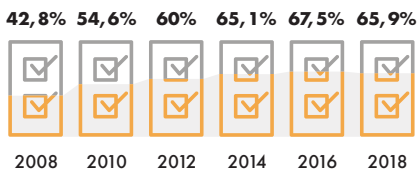
11. Vispārējā apmācībā iekļautie % rāda darbinieku procentuālo daļu, kuri potenciāli pakļauti RCS iedarbībai un ir izgājuši apmācību par vispārējiem profilakses principiem (t.i., riska kontroles hierarhija).

12. Uzdevumu lapās iekļautās apmācības % rāda potenciāli iedarbībai pakļauto darbinieku, kuri ir izgājuši apmācību, kas īpaši balstīta uz NEPSI uzdevumu lapām, kurās sniegti īpaši norādījumi, lai novērstu/mazinātu RCS iedarbību, veicot rūpnieciskus uzdevumus, procentuālo daļu.

11. DARBINIEKI, KURIEM IR VEIKTA VISPĀRĒJĀ APMĀCĪBA PAR RCS ■

12. DARBINIEKI, KAS IR ĪPAŠI APMĀCĪTI PAR NEPSI UZDEVUMU LAPĀM ■

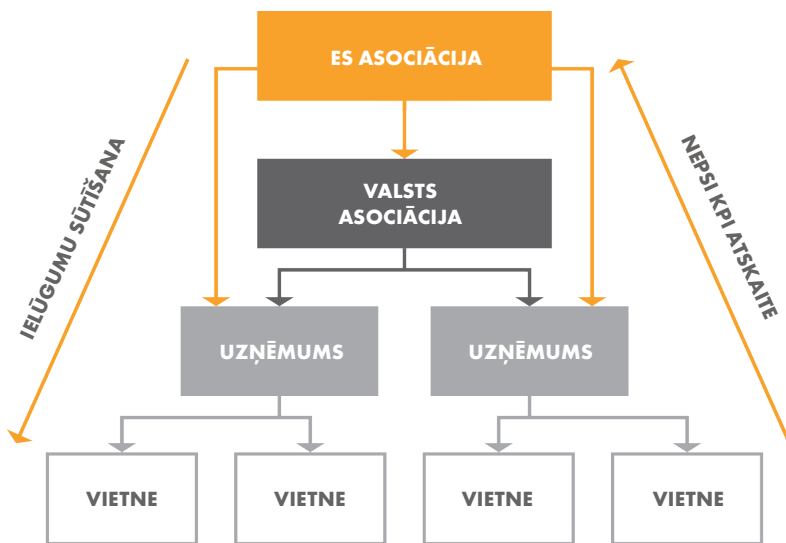

Katrs no rādītājiem parāda, kā darbinieku aizsardzība darba vietā nepārtraukti uzlabojas NEPSI labās prakses ieviešanas rezultātā, pat turpinot pieaugt darbaspēkam.

Kopš līguma parakstīšanas 2006. gadā, divreiz gadā sniegtie pārskati liecina par konsekventiem veselības un drošības standartu uzlabojumiem, pamatojoties uz KPI. Līguma panākumi liecina, ka NEPSI motivē parakstītājus pastāvīgi uzlaboties.

Ziņošanas process ļauj NEPSI padomei (kurā ir katras parakstītājas asociācijas pārstāvji) sagatavot kopsavilkuma ziņojumu par līguma piemērošanu visām iesaistītajām pusēm, tostarp iestādēm, kas atbildīgas par veselību un drošību.

Tālāk redzamajā ilustrācijā ir parādīti katra dalībnieka pienākumi katrā ziņošanas struktūras līmenī (ielūgumu sūtīšana vai NEPSI KPI ziņošana).

Dalība ziņošanas procesā apliecina uzņēmuma apņemšanos nepārtraukti samazināt RCS iedarbību. Kad uzņēmums ir nosūtījis savu divu gadu pārskatu, tas saņem NEPSI sertifikātu, kas apliecina šī perioda NEPSI KPI pārskatu pabeigšanu.

KPI uzraudzība, ziņošana un uzlabošana ir būtiska NEPSI līguma integritātei.

KĀPĒC NEPSI IR SVARĪGS?

NEPSI līgums palīdz izpildīt juridiskās un morālās saistības, lai aizsargātu darbiniekus no apdraudējumiem darbavietā, jo īpaši no RCS iedarbības.

DARBA ŅĒMĒJIEM UN ARODBIEDRĪBĀM

NEPSI nodrošina, lai visām pusēm būtu nepieciešamie instrumenti, kas aizsargātu darbinieku veselību, rīkojoties pareizi, lai mazinātu RCS iedarbību. NEPSI pasākumi ir ārkārtīgi efektīvi, lai aizsargātu darba ņēmējus no plaušu slimībām, tostarp silikozes, kas ir neārstējama arodslimība, kuru izraisa ilgstoša augsta RCS līmeņa iedarbība.

UZŅĒMUMIEM

NEPSI līgums ir būtisks, lai aizsargātu un uzlabotu darbinieku veselību nozarēs, kurās viņi varētu tikt pakļauti RCS iedarbībai. Labā prakse sniedz praktiskus norādījumus uzņēmumiem un to darbiniekiem, un regulāru pārskatu datu apkopošana palīdz uzņēmumiem noteikt jomas, kurās var uzlabot aizsardzības pasākumus. Datu vākšana palīdz arī nodrošināt precīzu uzskaiti attiecībā uz RCS iedarbības uzraudzību visās nozarēs, palīdzot Eiropas Komisijai pieņemt turpmākos politikas lēmumus saistībā ar RCS.

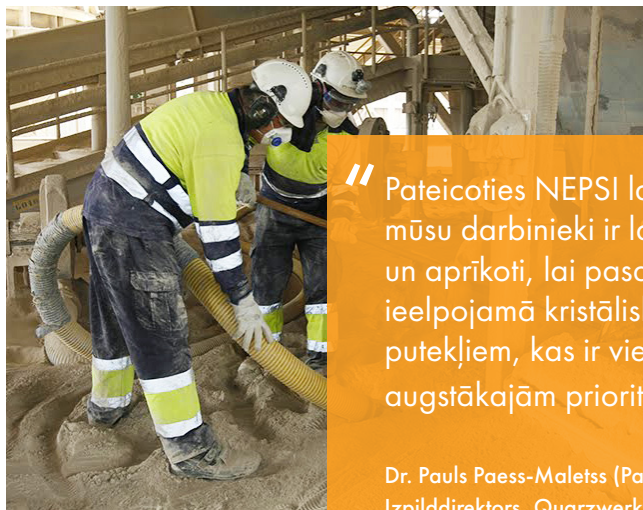
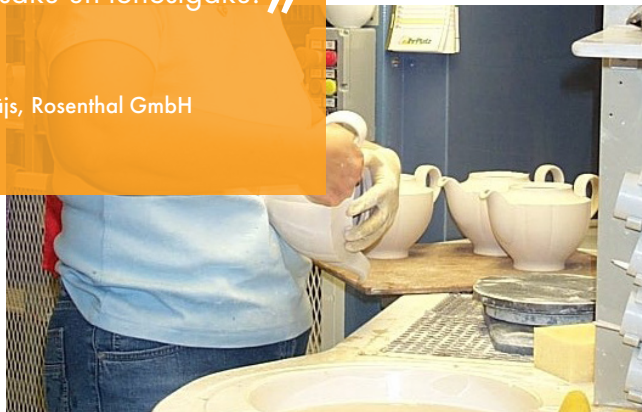
ASOCIĀCIJĀM

Kļūstot par NEPSI līguma parakstītāju, asociācijas var izrādīt nopietnu apņemšanos rūpēties par sava nozares darbaspēka labklājību un īstenot pārbaudītus aizsardzības pasākumus. Parakstītājasociācijām ir arī iespēja iesaistīties un mācīties no NEPSI partneriem, kā arī veicināt labās prakses plašāku pārņemšanu.

Kopumā līdzdalība gan uzlabo darbinieku darba apstākļus, gan arī uzņēmumus padara konkurētspējīgākus, kas ir visu iesaistīto pušu interesēs.

“ NEPSI izstrādātie pasākumi ir ieguvums nozarei, kas aizsargā mūsu darbiniekus, ilgtermiņā padarot mūsu veikto darbu drošāku un ienesīgāku. ”

Klaus Krause
Enerģijas un EHS vadītājs, Rosenthal GmbH

“ Pateicoties NEPSI labajai praksei, mūsu darbinieki ir labāk informēti un aprīkoti, lai pasargātu sevi no ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda putekļiem, kas ir viena no mūsu augstākajām prioritātēm. ”

Dr. Pauls Paess-Maletts (Paul Páez-Maletz)
Izpilddirektors, Quarzwerke GmbH

NEPSI EIROPAS PARAKSTĪTĀJI

Council of European Employers
of the Metal, Engineering and
Technology-based industries

